

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ

«όσοι εις Χριστόν εβαπτίσθητε»

Στις πρώτες σελίδες της Αγίας Γραφής διαβάζουμε ότι ο Θεός δημιούργησε τις πρώτες μορφές ζωής από τα ύδατα δια του Πνεύματος Του: «Και Πνεύμα Θεού εφέρετο επάνω του ύδατος» (Γεν. α' 2). Οι Πατέρες της Εκκλησίας είδαν εδώ την προεικόνιση του Βαπτίσματος. Το Πνεύμα του Θεού έφερε στην ύπαρξη την πρώτη ζωή κινούμενο πάνω στα ύδατα το Άγιο Πνεύμα από το νερό του Βαπτίσματος δημιουργεί μια νέα αφετηρία ζωής και παράγει μια νέα κτίση.

Το νερό καθαρίζει και ζωογονεί. Οι πηγές δημιουργούν οάσεις στην έρημο, οι βροχές κάνουν τις πεδιάδες να πρασινίζουν. Χωρίς νερό δεν υπάρχει ζωή. Και το νερό του Βαπτίσματος καθαρίζει από τον μολυσμό του κακού και την δύναμη της προπατορικής αμαρτίας και φέρνει μια νέα ζωή.

Προεικονίσεις του Βαπτίσματος

Θα προσεγγίσουμε το βαθύτερο νόημα του μυστηρίου παρατηρώντας δύο γεγονότα της Παλαιάς Διαθήκης στα οποία οι πρώτοι χριστιανοί είδαν προμηνύματα και εικόνες του βαπτίσματος.

Πρώτον ο κατακλυσμός. Τότε ο Θεός με το νερό καθάρισε την κτίση από τη διεφθαρμένη και σάπια από την αμαρτία ανθρωπότητα. Ανάλογο έργο, που συντελείται με τον «καθαρισμό» του «παλαιού ανθρώπου», της θνητής φύσεως που κληρονομήσαμε με τη γέννηση μας, γίνεται και στο βάπτισμα. Όποιος βαπτίζεται σώζεται με την πίστη, όπως ο Νώε.

Άλλη προεικόνιση του Βαπτίσματος είδε η Εκκλησία στην διάβαση της Ερυθράς θαλάσσης. Όπως εκεί το νερό εκμηδένισε το Φαραώ και τα στρατεύματά του, έτσι και το νερό του Βαπτίσματος εκμηδενίζει τη δύναμη του σατανά. Και καθώς ο λαός του Θεού βγήκε από την Ερυθρά θάλασσα σώος και ασφαλής, ελεύθερος πια γεμάτος ελπίδες για να βαδίζει στη γη της Επαγγελίας, έτσι κι ο Χριστιανός βγαίνει από το νερό του Βαπτίσματος για να προχωρήσει ακολουθώντας το Χριστό στην «ελευθερίαν των τέκνων του Θεού».

Η καθιέρωση του Βαπτίσματος

Αλλά αν στην Π.Δ. έχουμε απλές προεικονίσεις, «τύπους», που προκαταγγέλλουν το Βάπτισμα, το μοναδικό νόημά του αποκαλύπτεται πλήρως στην Καινή Διαθήκη.

Σαν αφετηρία για όσους θα ήθελαν να Τον ακολουθήσουν, ο Χριστός καθιέρωσε αυτό το Μυστήριο, βαπτιζόμενος ο ίδιος στον Ιορδάνη ποταμό. Στη συνέχεια αποκάλυψε σταδιακά, με τη διδασκαλία Του και τη ζωή Του, τις πολύπτυχες διαστάσεις του εισαγωγικού αυτού στο χώρο της αγιοπνευματικής ζωής Μυστηρίου. Όταν κάποιος βράδυ επισκέφθηκε τον Ιησού ο βουλευτής Νικόδημος για να ρωτήσει και να διευκρινίσει τα σπουδαιότερα σημεία της διδασκαλίας Του, ο Χριστός τόνισε καθαρά: «Εάν μη τις γεννηθή εξ ύδατος και Πνεύματος (εάν, δηλαδή, ο άνθρωπος δεν ξαναγεννηθεί με το βάπτισμα), ου δύναται εισελθείν εις την Βασιλείαν του Θεού» (Ιωάν. γ' 5).

Καθαρά το επανέλαβε μετά την Ανάστασή Του όταν απέστειλε τους μαθητές Του να κηρύξουν το Ευαγγέλιο σ' όλο τον κόσμο και έθεσε το Βάπτισμα ως βασικό όρο σωτηρίας: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος» (Ματθ. κη' 19). Και πρόσθεσε: «Ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται, ο δε απιστήσας κατακριθήσεται (Μάρκ. ιστ' 15-16). Αδελφοί μου,

όσοι έχουμε βαπτισθεί ας αναλογισθούμε σε τι ανυπέβλητο Μυστήριο έχουμε λάβει μέρος και ποιά ευθύνη μας βαρύνει να συνειδητοποιήσουμε και να βιώσουμε τις αλήθειες της πίστεως που ομολογήσαμε. Ας εντείνουμε τις προσπάθειές μας να αναπτύξουμε με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος τη θεία ζωή που λάβαμε στο Βάπτισμα σ' όλη την ωραιότητά της.

Αρχιμ. Θ. Απ.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. γ' 23-δ' 5)

«Πάντες υμείς εις εν Χριστώ...»

Αδελφοί, προ του ελθείν την πίστιν υπό νόμον εφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εις την μέλλουσαν πίστιν αποκαλυφθήναι. Ὡστε ο νόμος παιδαγωγός ημών γέγονεν εις Χριστόν, ἵνα εκ πίστεως δικαιωθώμεν ελθούσης δε της πίστεως ουκέτι υπό παιδαγωγόν εσμεν. Πάντες γαρ υιοί Θεού εστε δια της πίστεως εν Χριστώ Ιησού όσοι γαρ εις Χριστόν εβαπτίσθητε, Χριστόν ενεδύσασθε. Ουκ ἐνι Ιουδαίος ουδέ Ἕλλην, ουκ ἐνι δούλος ουδέ ελεύθερος, ουκ ἐνι ἄρσεν και θήλυ πάντες γαρ υμείς εις εστε εν Χριστώ Ιησού. Ει δε υμείς Χριστού, ἄρα του Αβραάμ σπέρμα εστέ και κατ' επαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δε, εφ' ὅσον χρόνον ο κληρονόμος νήπιός εστιν, ουδέν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ων, ἀλλά υπό επιτρόπους εστί και οικονόμους ἄχρι της προθεσμίας του πατρός. Οὕτω και ημείς, ὅτε ἡμεν νήπιοι, υπό τα στοιχεῖα του κόσμου ἡμεν δεδουλωμένοι ὅτε δε ἦλθε το πλήρωμα του χρόνου, εξαπέστειλεν ο Θεός τον Υἱόν αυτου, γενόμενον εκ γυναικός, γενόμενον υπό νόμον, ἵνα τους υπό νόμον εξαγοράσῃ, ἵνα την υιοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

Μετάφραση της Αποστολικής περικοπής

Αδελφοί, προτού ἔλθει η πίστη ἡμασταν εγκλωβισμένοι και φυλακισμένοι κάτω από το νόμο, μέχρις ὅτου αποκαλυφθῆι η πίστη. Ὡστε ο νόμος ἦταν παιδαγωγός μας ἕως ὅτου ἔλθει ο Χριστός, για να δικαιωθούμε δια της πίστεως. Τώρα ὅμως που ἦλθε η πίστη, δεν είμαστε πλέον στην εξουσία του παιδαγωγού (του ιουδαϊκού νόμου), διότι δια της πίστεως εἶστε ὅλοι παιδιά του Θεού εν Χριστώ Ιησού, αφού ὅσοι βαπτισθήκατε στον Χριστό, ἔχετε ενδυθῆι τον Χριστό. Δεν υπάρχει πλέον η διάκριση Ιουδαίος και Ἕλληνας, δεν υπάρχει δούλος ούτε ελεύθερος, δεν υπάρχει ἄνδρας και γυναίκα, διότι ὅλοι σεις εἶστε ἕνας ἄνθρωπος εν Χριστώ Ιησού. Εάν εἶστε του Χριστού, ἄρα εἶστε ἀπόγονοι του Αβραάμ, και κληρονόμοι της ζωής που υποσχέθηκε ο Θεός. Εκείνο που εννοώ εἶναι ὅτι, για ὅσο χρόνο ο κληρονόμος εἶναι ανήλικος, δεν διαφέρει καθόλου από τον δούλο, αν και εἶναι κύριος ὅλης της περιουσίας, ἀλλά εἶναι υπό την εξουσία επιτρόπων και διαχειριστῶν μέχρι της προθεσμίας την οποία ὄρισε ο πατέρας. Ἐτσι και εμεῖς, ὅταν ἡμαστε ανήλικοι, ἡμαστε υποδουλωμένοι κάτω από τα στοιχεῖα του κόσμου. Όταν ὅμως συμπληρώθηκε ο χρόνος, τότε ἔστειλε ο Θεός τον Υἱό Του, ο οποίος γεννήθηκε από γυναίκα και διετέλεσε υπό το νόμο, για να εξαγοράσει εκείνους, οι οποίοι ἦταν δούλοι κάτω από το νόμο, για να κερδίσουμε την υιοθεσία.